

OPINJONI Nru 01/2007

TA' L-AĠENZIJA EWROPEA DWAR IS-SIGURTÀ FL-AVJAZZJONI

għal Regolament tal-Kummissjoni li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 li jstabilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatati jġu ċertifikati bhala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux hsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-dizinn u l-produzzjoni tagħhom, biex tkun prevista l-operazzjoni kontinwa ta' xi inġenji ta' l-ajru rreġistrati fi Stati Membri

I. Ġenerali

1. L-iskop ta' din l-opinjoni huwa li jiġi sugġerit lill-Kummissjoni li temenda l-Artikolu 2 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003¹ biex tkun prevista l-operazzjoni kontinwa ta' xi inġenji ta' l-ajru ddizinjati f'dik li qabel kienet l-Unjoni Sovjetika u li huma fil-preżent irregistrati fi Stati Membri. Kif spjegat aktar hawn isfel, l-Aġenzija ma kienet qatt fil-pożizzjoni li tiddetermina d-dizinn approvat għal ħafna minn dawn l-inġenji ta' l-ajru (Iċ-Ċertifikat tat-tip jew l-iSpeċifikazzjonijiet ta' natura speċifika dwar il-Kapaċità għat-Tajran – SASs (*Specific Airworthiness Specification*), li hu neċessarju biex jinħarġu ċertifikati ta' kapaċità għat-tajran taht il-kondizzjonijiet speċifikati f'dan ir-regolament. Biex jiġi evitat li dawn l-inġenji ta' l-ajru jiġu immobilizzati fuq l-art fl-aħħar tal-perjodu transitorju speċifikat mil-leġislatur għal din id-determinazzjoni (it-28 ta' Marzu 2007), jeħtieġ li jiġu implimentati miżuri urgenti għal soluzzjoni temporanja.
2. Din l-Opinjoni ġiet adottata, wara l-proċedura speċifikata mill-Bord ta' Tmexxija ta' l-Aġenzija ², skond id-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 14 tar-Regolament (KE) Nru 1592/2002³.

II. Konsultazzjoni

3. L-abbozz ta' l-opinjoni għal Regolament tal-Kummissjoni li jemenda r-Regolamenti tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 (Notifika ta' Emenda Proposta -NPA 17-2006) kien ippubblikat fis-sit ta' l-internet ta' l-Aġenzija fl-14 ta' Novembru 2006 b'perjodu mnaqqas ta' konsultazzjoni li jqs l-urgenza tal-kwistjoni.
4. Sad-data ta' l-għeluq tal-25 ta' Diċembru 2006, l-Aġenzija kienet irċeviet 107 kummenti mill-awtoritajiet nazzjonali, organizzazzjonijiet professjonali u kumpanniji privati.
5. Il-kummenti kollha riċevuti ġew rikonoxxuti u inkorporati f'Dokument ta' Tweġiba għal Kummenti (CRD), li kien ippubblikat fis-sit ta' l-internet ta' l-Aġenzija fit-18 ta' Jannar 2007. Dak id-dokument CRD jikkontjeni lista tal-persuni u/jew l-organizzazzjonijiet kollha li pprovdew kummenti u t-tweġibiet ta' l-Aġenzija.

¹ REGOLAMENTO TAL-KUMMISSJONI (KE) Nru 1702/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jstabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatat jiġu ċertifikati bhala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux ħsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-dizinn u l-produzzjoni tagħhom (ĠU L 243, 27.9.2003, p. 6). Regolament kif l-aħħar emendat mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 706/2006 tat-8 ta' Mejju 2006 (ĠU L 122. 9.5.2006, p. 16).

² Decizjoni tal-Bord ta' Tmexxija li tikkonċerna l-proċedura li għandha tiġi applikata mill-Aġenzija għall-hruġ ta' Opinjonijiet, Ċertifikazzjonijiet, Speċifikazzjonijiet u Materjal ta' Gwida. EASA MB/7/03 tas-27.06.2003 ("Proċedura għat-Tfassil ta' Regoli").

³ Ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jstabbilixxi Aġenzija Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Avjazzjoni ('Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea' – (Regolament Bażiku) (ĠU L 240, 7.09.2002, p. 1.). Ir-Regolament kif l-aħħar emendat mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) 1701/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 (ĠU L 243, 27.9.2003, p. 5).

6. Il-biċċa l-kbira tal-kummenti riċevuti jappoġġaw il-miżura maħsuba kif deskritt hawn taht. Xi kummenti, filwaqt li jaċċettaw il-htieġa li tiġi solvuta l-kawża ta' inġenji ta' l-ajru rreġistrati fil-preżent, jinsistu li l-miżura m'għandhiex tintuża biex tiġi estiża iktar il-flotta ta' inġenji ta' l-ajru li ma jikkonformawx kompletament mar-reġim kurrenti ta' kapaċità għat-tajran stabbilit mil-liġi ta' l-UE. Ftit jehtieġu wkoll li inġenji ta' l-ajru li jibbenefikaw mill-miżura m'għandhomx ikunu jistgħu iwettqu aktar attività minn dik li diġà jwettqu, b'mod partikolari fit-territorju ta' Stati Membri oħra. Xi oħrajn għall-kuntrarju jinsistu li m'għandhiex issir diskriminazzjoni minn Stati Membri oħra kontra inġenji ta' l-ajru soġġetti għall-miżura u għandhom jithallew jespandu l-opportunitajiet tas-suq tagħhom. L-istess partijiet interessati jixtiequ wkoll li inġenji ta' l-ajru li diġà joperaw fil-Komunità jew mixtrija minn ċittadini Komunitarji jistgħu jibbenefikaw mill-miżura. Ftit jippreferu li l-miżura tkun tista' tapplika wkoll għall-inġenji ta' l-ajru kollha li t-tip tagħhom diġà gie aċċettat minn Stat Membru.

III. Il-kontenut ta' l-Opinjoni ta' l-Aġenzija

7. Din l-opinjoni għandha l-iskop li temenda l-Artikolu 2 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003⁴ (ir-regolament tal-Kummissjoni) biex tipprovdni għall-operazzjoni kontinwa ta' xi inġenji ta' l-ajru ddiżinjati fil-preżent f'dik li qabel kienet l-Unjoni Sovjetika u rreġistrati fi Stati Membri. Kif spjegat f'dettallji fid-dokument NPA imsemmi fuq, l-Aġenzija kienet mehtieġa tiddetermina d-dizinn approvat (ċertifikat tat-tip jew SAS) neċessarju sabiex jinharġu ċ-ċertifikati ta' kapaċità għat-tajran ta' numru ta' inġenji ta' l-ajru rreġistrati fi Stati Membri fiż-żmien tad-dhul fis-seħh tar-Regolament tal-Kummissjoni, li ma kienux ġew ċertifikati abbażi ta' kodiċi magħrufa f'dak iż-żmien fil-Komunità⁵. Dan kellu jsir qabel it-28 ta' Marzu 2007. Sfortunatament din id-determinazzjoni ma setgħetx issir minhabba nuqqas ta' appoġġ mid-dizinjaturi ta' dawn il-prodotti⁶. Bħala konsegwenza, issa li d-data perentorja għal integrazzjoni ta' dawn l-inġenji ta' l-ajru qiegħda toqrob, ftit hafna għandhom iċ-ċans li jiġu koperti minn dizinn approvat ta' l-EASA fi żmien tajjeb u hafna jkollhom jiġu mmobilizzati jekk ma jsir xejn b'mod urġenti biex tiġi pprovduta soluzzjoni immedjata li tippermetti l-operazzjoni kontinwa tagħhom. Il-Kummissjoni għaldaqstant sejhiet laqgħa speċjali tal-Kumitat ta' l-EASA fid-19 ta' Lulju, fejn gie miftiehem li tiġi investigata s-serjetà tal-kwistjoni u li jiġu esplorati possibiltajiet biex tiġi evitata l-immobilizzazzjoni ta' inġenji ta' l-ajru minhabba l-unika raġuni li l-kwadru regolatorju inbidel.

⁴ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jstabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatati jiġu ċertifikati bħala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux hsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-disinn u l-produzzjoni tagħhom (GU L 243, 27.9.2003, p. 6). Ir-Regolament kif l-aħħar emendat mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 706/2006 tat-8 ta' Mejju 2006 (GU L 122, 9.5.2006, p. 16).

⁵ B'mod sempliċi, dawn il-kodiċi jistgħu jiġu deskritti bħala daww imsemmija fir-Regolament tal-Kunsill (KEE) 3922/91 tas-16 ta' Diċembru 1991 dwar l-armonizzazzjoni ta' htigiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' avjazzjoni ċivili.

⁶ Fil-kwadru legali Komunitarju kurrenti, l-Aġenzija tista' tiċċertifika tip ta' inġenju ta' l-ajru biss jekk id-dizinjatur japplika għalih.

8. L-investigazzjoni mmexxija mill-Aġenzija turi li numru ta' inġenji ta' l-ajru ta' dizinn sovjetiku rreġistrati fi Stati Membri huma esklużi mill-qasam ta' applikazzjoni ta' kompetenza Komunitarja ladarba jkunu jissodisfaw il-kondizzjonijiet ta' l-Anness II tar-Regolament Bażiku. Dawn l-inġenji ta' l-ajru huma għaldaqstant kompletament taħt ir-responsabbiltà ta' l-Istati ta' rreġistrazzjoni, li jaġixxu, b'mod konsistenti mad-disposizzjonijiet ta' l-Anness 8 ICAO, f'kooperazzjoni mar-rappreżentanti awtorizzati ta' l-Istati ta' dizinn. Jekk ikomplu jingħataw ċertifikat standard ICAO ta' kapaċità għat-tajran mill-Istat tagħhom ta' rreġistrazzjoni, jibqgħu jibbenefikaw mil-libertà ta' moviment mogħtija mill-Konvenzjoni ta' Ċikago. Meta daww l-inġenji ta' l-ajru huma ajruplani involuti fi trasport kummerċjali ta' l-ajru, se jkunu soġġetti fis-16 ta' Lulju 2008 għad-disposizzjonijiet tar-Regolament tal-Kunsill emendat (KEE) 3922/91⁷. Dawn id-disposizzjonijiet jistgħu jaffettwaw l-operazzjoni kontinwa tagħhom ladarba ma jkollhomx ċertifikat ta' kapaċità għat-tajran ta' l-EASA, sakemm dawn id-disposizzjonijiet ma jiġux sadanittant riveduti.
9. Madwar 300 inġenju ta' l-ajru⁸ ta' dizinn sovjetiku (irreferi għal-lista mehmuża għal skop ta' informazzjoni) huma kompletament soġġetti għar-Regolament tal-Kummissjoni u għandu jkollhom ċertifikat ta' kapaċità għat-tajran maħruġ skond l-anness tiegħu – 'l hekk imsejha Parti 21 – biex ikomplu jibbenefikaw mil-libertà ta' moviment fil-Komunità. L-immobilizzazzjoni ta' dawn l-inġenji ta' l-ajru, b'mod partikolari daww involuti f'operazzjonijiet kummerċjali, kien ikollha impatt ekonomiku sinifikanti fuq is-sidien u l-operaturi tagħhom, kif ukoll fuq partijiet sinifikanti ta' l-ekonomija ta' l-Istati Membri fejn huma rreġistrati. Dan jidher, mill-biċċa l-kbira tal-partijiet interessati, bħala inġust ladarba persuni affettwati ma għandhom ebda responsabbiltà diretta f'din is-sitwazzjoni u ma hemm ebda ġustifikazzjoni immedjata ta' sigurtà għal din l-azzjoni radikali. L-opinjoni preżenti timmira għaldaqstant li tipproponi mod aċċettabbli biex tkun permessa l-operazzjoni kontinwa tagħhom sa dak iż-żmien meta jista' jiġi determinat mill-Aġenzija għall-biċċa l-kbira minnhom dizinn approvat EASA. Dan dażgur ikun jeħtieġ is-sostenn tad-dizinjaturi u tar-rappreżentanti awtorizzati ta' l-Istat tad-dizinn; fil-każ li dan is-sostenn ma jistax jiġi ottenut, xi ftit minn dawn l-inġenji ta' l-ajru ma jkunux intitolati joperaw iktar fil-Komunità, iżda s-sidien u l-operaturi tagħhom kien ikun ikollhom żmien sabiex jaġġustaw u jieħdu l-miżuri neċessarji.
10. Huwa issa tard wisq u ta' wisq incertezza li jiġi maħsub proċess legiſlattiv komplet biex ibiddel id-disposizzjonijiet transitorji tar-Regolament Bażiku⁹ jew biex jeskludi dawn l-inġenji ta' l-ajru kollha mill-qasam ta' applikazzjoni tal-kompetenza Komunitarja billi jemenda l-Anness II tiegħu. L-unika soluzzjoni hija mbaġhad li tiġi permessa l-operazzjoni kontinwa tagħhom taħt ċertifikati ristretti ta' kapaċità għat-tajran sakemm jikkonformaw ukoll mal-ħtiġiet

⁷ Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1900/2006 ta' l-20 ta' Diċembru 2006 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91 dwar l-armonizzazzjoni tal-ħtiġijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili (GU tas-27.12.2006).

⁸ 45 ajruplan kbir involut f'operazzjonijiet kummerċjali (l-iktar Antonov 24, 26, 28 72 u 74), 190 elikopter tqil (Kamov) u 80 ajruplan ta' avjazzjoni ġenerali (l-iktar Sukhoi 26/31 u Yak 18/55)

⁹ Id-durata tal-perjodu massimu li tulu inġenji ta' l-ajru soġġetti għal liġijiet Komunitarji jistgħu jinżammu taħt kontroll nazzjonali – 42 xahar – hija stabbilita mill-Artikolu 56 tar-Regolament Bażiku. Att tal-legiſlatur biss – il-Parlament Ewropew u l-Kunsill – jista' jbiddel din il-figura.

applikabbli l-oħrajn kollha relatati mal-kapaċità kontinwa għat-tajran u protezzjoni ambjentali. Huwa madankollu materjalment impossibbli li l-Aġenzija tista' tiddetermina qabel it-28 ta' Marzu 2007 (ara wkoll il-paragrafu 7 fuq) SASs neċessarji każ b'każ kif meħtieġ mill-Artikolu 5.3 u 4 tar-Regolament Bażiku u l-Parti 21A. 184. Il-miżura maħsuba hija għaldaqstant biex jiġi emendat ir-Regolament tal-Kummissjoni biex dawn l-SASs jiġu determinati b'referenza għad-dizinn approvat ta' l-Istati tad-dizinn, inkluża l-informazzjoni kontinwa tagħha dwar il-kapaċità għat-tajran (direttivi dwar il-kapaċità għat-tajran). Din il-miżura hija infatti simili għal dik li tinsab fl-Artikolu 2.3(a), li żammet il-validità taċ-ċertifikati tat-tip maħruġa jew validati minn Stati Membri għal prodotti magħrufa tajjeb. Madankollu, ladarba din il-miżura ma tippermettix lill-Aġenzija tottjeni tagħrif dettaljat dwar id-dizinn tal-prodotti kkonċernati, il-miżura tista' biss tkun maħsuba jekk dak it-tagħrif huwa pprovdut mir-rappreżentant awtorizzat ta' l-Istat tad-dizinn taht arrangamenti approprijati li jassiguraw ukoll id-disponibbiltà ta' l-informazzjoni neċessarja fir-rigward tal-kapaċità kontinwa għat-tajran sabiex jiġu aġġornati l-SASs.

11. Il-miżura maħsuba hija limitata għal inġenji ta' l-ajru li huma diġà rreġistrati minn Stati Membri. Inġenji ta' l-ajru addizzjonali ta' l-istess tipi ma jistgħux ikunu rreġistrati minn Stati Membri sakemm ma jkunx haġġilhom dizinn approvat EASA (ċertifikat tat-tip jew SAS) li jipprovdi għall-integrazzjoni shiha tagħhom fis-sistema ta' sigurtà EASA. Biex jiġi evitat ukoll li l-perjodu li tulu kienet elaborata r-regola prezenti (mid-data meta l-intenzjoni saret pubblika wara l-laqgħa tal-kumitat speċjali msemmija fil-paragrafu 7 fuq u t-28 ta' Marzu 2007) jintuza biex jiġu introdotti inġenji ta' l-ajru addizzjonali diġà eżistenti fil-Komunità, il-miżura tapplika biss għal inġenji ta' l-ajru li kienu fuq ir-reġistru ta' Stat Membru fl-1 ta' Lulju 2006. Dan kien iddubitat minn xi kummenti ladarba jidher li jeżistu xi inġenji ta' l-ajru diġà mixtrija f'dik id-data li qegħdin jistennew reġistrazzjoni. L-Aġenzija ma mmodifikatx madankollu l-proposta tagħha dwar dan il-punt ladarba beżgħet li l-introduzzjoni tal-flessibiltà mitluba tiftaħ il-possibiltà għal abbużi. Jista' infatti jkun diffiċli li jiġi vverifikat li inġenju ta' l-ajru kien mixtri u li l-intenzjoni kienet li jiġi rreġistrat fi Stat Membru. Diffikultà oħra kienet tkun dik li jiġi speċifikat minn min tali inġenju irid ikun gie mixtri sabiex jiġi kkunsidrat eliġibbli; l-introduzzjoni ta' kondizzjonijiet ta' ċittadinanza tista' tiġi kkunsidrata bhala att diskriminatorju jew kuntrarju għal-libertà ta' stabbiliment.
12. Il-miżura maħsuba tapplika biss għal inġenji ta' l-ajru li kien haġġilhom ċertifikat ta' kapaċità għat-tajran minn Stat Membru sad-data msemmija fuq. Il-mira ta' din ir-restrizzjoni hija li jiġi assigurat li l-benefiċjarji huma biss l-inġenji ta' l-ajru li l-istejtus ta' sigurtà tagħhom huwa rikonoxxut internazzjonalment u li l-kapaċità kontinwa tagħhom għat-tajran hija appoġġata uffiejalment mill-Istat tad-dizinn tagħhom. L-iskop hu l-minimizzazzjoni tar-riskji relatati għat-tagħrif limitat tad-dizinn mill-Aġenzija. Dan dażgur jista' jeskludi mill-benefiċċju tal-miżura xi inġenji ta' l-ajru li fil-prezent qegħdin itiru taht ċertifikati nazzjonali ta' kapaċità għat-tajran jew permessi restritti għall-ajru. L-Aġenzija, b'mod parallel għal din l-opinjoni, qieghda toħroġ Opinjoni dwar Permessi għall-ajru li għandha tipprovdi, jekk addottata mill-Kummissjoni, għal soluzzjoni għal dawn l-inġenji ta' l-ajru. Dik l-opinjoni

tissuġġerixxi infatti li l-kundizzjonijiet determinati mill-Istati Membri għall-ħruġ ta' dawn iċ-ċertifikati huma diġà eżistenti u li ċ-ċertifikati assoċjati ta' kapaċità għat-tajran huma meqjusa bħala permessi għall-ajru mahruġa skond il-Parti 21 sat-28 ta' Marzu 2008. Wara dik id-data, jekk dawn il-permessi jeħtieġ li jiġu pprolongati, ikollhom jerġgħu jinħarġu abbażi ta' dizinn approvat espliċitament mill-Aġenzija.

13. Il-miżura maħsuba hija limitata fiż-żmien; SAS hekk determinati huma validi għal 5 snin biss. Dan huwa ġustifikat fuq bazijiet ta' sigurtà mill-fatt li, kif inghad hawn fuq, il-miżura ma tippermettix lill-Aġenzija tottjeni t-tagħrif tekniku neċessarju tad-dizinn. Il-limitazzjoni mbagħad toħloq inċentiv għad-dizinjaturi biex jassistu lill-Aġenzija fid-determinazzjoni tad-dizinn neċessarju approvat għal integrazzjoni kompleta ta' l-inġenji ta' l-ajru tagħhom fis-sistema EASA. Fil-każ li l-Aġenzija ma setgħetx tiddetermina dizinn approvat, wara valutazzjoni teknika dettaljata, qabel it-tmiem ta' dan il-perjodu, jista' jkun li xi inġenji ta' l-ajru ma jkunux jistgħu jottjenu ċertifikati ta' kapaċità għat-tajran u ma jkunux intitolati jtiru iktar fit-territorju ta' Stati Membri. Din il-limitazzjoni giet mistoqsija minn xi kummenti. Xi wħud jixtiequ li l-perjodu transitorju jiġi estiż sa l-aħħar ta' l-istaġun tas-sajf ta' l-2012 għal raġunijiet kontrattwali¹⁰. Ohrajn jissuġġerixxu flessibilità li tippermetti l-estensjoni tiegħu a favur inġenji ta' l-ajru taħt validazzjoni meta huwa meħtieġ xi ftit iktar żmien biex tiġi ffinalizzata. Kumment ieħor jissuġġerixxi reviżjoni f'nofs iż-żmien għall-valutazzjoni fi żmien dovut tal-konsegwenza tal-limitazzjoni. Għal darb'ohra l-Aġenzija ma biddlitx il-proposta tagħha ladarba jkun possibbli li r-Regolament tal-Kummissjoni jiġi emendat kif neċessarju in vista ta' żviluppi jekk il-Kummissjoni tikkunsidra dan approprjat. F'din il-perspettiva ir-reviżjoni fin-nofs issuġġerita hija suġġeriment raġjonevoli, iżda din tista' ssir mill-Aġenzija mingħajr il-ħtieġa li tiġi introdotta ħtieġa legali fir-regolament. Jidher madankollu inapproprjat li jiġi kkunsidrat inevitabbli li jkollhom jiġu maħsuba estensjonijiet.
14. Għalkemm din l-opinjoni kienet ippreparata biex tindirizza l-kawża ta' inġenji ta' l-ajru ddiżinjati fis-sistema Sovjetika, il-miżura maħsuba ma tispeċifikax dan espliċitament. B'konsegwenza tkun applikabbli għal inġenji ta' l-ajru, li ma kienux diġà eżistenti jew li għalihom s'issa ma gie determinat ebda ċertifikat tat-tip EASA, hekk kif jissodisfaw il-kondizzjonijiet applikabbli. Għandu madankollu jiġi emfasizzat li ftit hafna huma l-inġenji ta' l-ajru li għadhom ma kienux introdotti fis-sistema EASA. L-eċċezzjonijiet huma relatati għal inġenji ta' l-ajru li għalihom ma setgħet tiġi identifikata ebda organizzazzjoni tad-dizinn lesta li tikkoopera ma' l-Aġenzija. F'dawn il-każijiet l-Aġenzija tikkunsidra li l-proċess normali huwa d-determinazzjoni fuq każ b'każ ta' speċifikazzjoni individwali ta' kapaċità għat-tajran, hekk kif għandha l-ħsieb tagħmel għal inġenji ta' l-ajru mingħajr titolari tad-dizinn – l-inġenji ta' l-ajru iżolati (*orphan aircraft*) – li skond il-Parti 21 mhumiex eligibbli għal ċertifikat tat-tip iżda wrew rekords siguri bizzejjed biex jiġu ntitolati jkomplu jtiru.

¹⁰ Operaturi ta' inġenji ta' l-ajru involuti f'xogħol agrikolu ta' l-ajru.

15. Fir-rigward ta' inġenji ta' l-ajru ddiżinjati fl-Istati li nġhaqdu mal-Komunità wara d-dhul fis-sehħ tar-Regolament Baziku, mhijiex l-intenzjoni li jiġu inklużi fil-miżura maħsuba. Proċess parallel inbeda bis-sostenn ta' l-Awtoritajiet Nazzjonali ta' l-Avjazzjoni biex jiġu integrati kompletament fis-sistema EASA. Fil-każ li ebda TC ma jista' jiġi determinat fi żmien dovut jew jekk saru iżolati minhabba nuqqas ta' sostenn tat-titolari tad-diżinn tagħhom, dawn l-inġenji ta' l-ajru jista' jinħarġilhom CoA Ristrett fuq bażi ta' każ b'każ. L-Aġenzja qiegħda tikkunsidra tohroġ l-SAS neċessarji bl-ġhajjnuna ta' NAAs ikkonċernati.
16. Il-miżura maħsuba, bid-determinazzjoni ta' l-SAS neċessarji, tipprovdi l-bażi legali biex Amministrazzjonijiet Nazzjonali ta' l-Avjazzjoni joħorġu ċ-ċertifikati ristretti ta' kapacià għat-tajran. Dawn l-SAS huma approvazzjonijiet tad-diżinn, li jinkludu l-kundizzjonijiet u r-restrizzjonijiet kollha neċessarji biex jipprovdu għal livell ta' sigurtà u protezzjoni ambjentali ekwivalenti għal dik ipprovduta mill-verifika ta' konformità ma' bażijiet ta' ċertifikazzjoni determinati skond il-Par 21. L-Aġenzja ma tara ebda raġuni biex tintroduċi f'dawn l-SAS restrizzjonijiet, li jipprevjenu lill-inġenji ta' l-ajru affettwati, milli jintużaw f'attivitajiet li huma fil-preżent involuti fihom. Barra minn hekk l-introduzzjoni ta' dawn il-limitazzjonijiet tinnega l-iskop tal-miżura. Ikun madankollu diffiċli li jiġu ġustifikati restrizzjonijiet addizzjonali ladarba l-istess inġenju ta' l-ajru ma kienx ikun soġġett għal dawn ir-restrizzjonijiet li kieku kien irregistrat f'pajjiż terz. B'konsegwenza inġenji ta' l-ajru koperti minn din il-miżura prevista se jkunu intitolati jittrasportaw persuni jew merkanzija jekk huma diġà intitolati li jaġhmlu dan fil-preżent. Iċ-ċertifikati ristretti relatati mal-kapacià għat-tajran jikkostitwixxu ċertifikati maħruġa skond ir-Regolament Baziku u huma eliġibbli għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tiegħu. Għandhom jiġu aċċettati mill-Istati Membri kollha, li min-naħa tagħhom ma jistgħux jimponu iktar kundizzjonijiet milli daww li diġà jinsabu fl-SAS fuq l-operazzjoni ta' l-inġenji ta' l-ajru relatati.
17. L-użu madankollu ta' inġenji ta' l-ajru b'ċertifikat ristrett tal-kapacià għat-tajran f'operazzjonijiet kummerċjali mhuwiex prattika kurrenti. L-estensjoni riċentement approvata tar-Regolament 3922/91 għat-trasport kummerċjali ta' l-ajru minn ajruplani teħtieġ li jinħareġ ċertifikat "standard" ta' kapacià għat-tajran skond ir-Regolament. Għalkemm il-kelma "standard" mhijiex speċifikata fir-regolament, tista' tinftiehem bħala ċertifikat normali ta' kapacià għat-tajran u li teskludi għaldaqstant ċertifikati ristretti ta' kapacià għat-tajran. Dan għandu jiġi korrett qabel ma' l-estensjoni msemmija tidhol fis-sehħ (probabbilment f'Ġunju 2008). L-Aġenzja għandha l-ħsieb li tindirizza din il-kwistjoni meta tiżviluppa r-regoli ta' implimentazzjoni għall-estensjoni tar-Regolament Baziku għal operazzjoni ta' l-ajru u għandha l-ħsieb tagħmel proposti lill-Kummissjoni eventwalment.
18. Ġie msemmi fil-kummenti li prattika internazzjonali għandha tikkunsidra li l-inġenji ta' l-ajru taħt ċertifikat ristrett ta' kapacià għat-tajran mhumiex eliġibbli għall-moviment liberu previst mill-Konvenzjoni ta' Ċikago. B'konsegwenza inġenji ta' l-ajru rregistrati Ewropej li għandhom ċertifikat ristrett ta' kapacià għat-tajran jistgħu ikunu soġġetti għal restrizzjonijiet minn Stati kontraenti oħra ICAO. F'dan il-kuntest l-Aġenzja tixtieq tispjega li

filwaqt li qieghda tikkonforma kompletament ma' l-istandards minimi ICAO li jinsabu fl-Anness 8, il-Komunita' ddecidiet tintroduci htigiet iktar stretti ladarba kkunsidrat l-iStandards kurrenti ta' kapacita' ghat-tajran ICAO bhala insufficjenti biex jipprovdu ghal livell sufficjenti ta' protezzjoni ta' c-cittadini taghha. Billi taghmel dan, il-htigiet essenzjali li jinsabu fl-Anness I tar-Regolament 1592/2002 jipprovdu f'dak il-każ ghal konformita' ma' Standards ICAO, filwaqt li r-reciprocity tista' ma tkunx tassew. Dan jista' jimplika li ingenji ta' l-ajru, li ma jikkonformawx ma' htigiet Komunitarji essenzjali izda li jikkonformaw madankollu ma' Standards ICAO, m'ghandhomx ikunu limitati fil-liberta' ta' moviment li jinghataw taht il-Konvenzjoni ta' Cicago u, meta applikabbli, ftehim bilaterali ta' servizz bl-ajru. Dan hu l-każ ta' l-ingenji ta' l-ajru koperti mill-mizura mahsuba ladarba dawn inghataw certifikati standard ta' kapacita' ghat-tajran minn numru ta' Stati Kontraenti ICAO u hadd ma kkontesta l-konformita' taghhom ma' l-Istandards applikabbli ICAO. Biex jigi evitat kwalunkwe nuqqas ta' ftehim, ic-certifikati ristretti jkollhom imsemmi li jikkonformaw ma' Standards ICAO. Dan ghandu jkun accettat mill-Istati Kontraenti kollha ICAO ladarba jkun diskriminatorju li l-istess tip ta' ingenju ta' l-ajru jigi trattat differenti jekk ikun irregistrat fi Stat Membru ta' l-UE jew fi Stati Kontraenti ohra ICAO.

19. Fir-rigward ta' l-adattabilita' kontinwa taghhom ghall-ajru, ingenji ta' l-ajru b'certifikat ristrett ta' kapacita' ghat-tajran huma soggetti ghad-disposizzjonijiet tar-Regolament tal-Kummissjoni 2042/2003 li jirrelata ghal manutenzjoni ta' ingenji ta' l-ajru (Parti M). Ghaldaqstant johorgilhom certifikat ta' revizjoni ta' kapacita' ghat-tajran (ARC), liema validita' ghandha tikkonforma mad-disposizzjonijiet applikabbli ta' dak ir-regolament. Ghandu jigi nnutat li fost l-ingenji ta' l-ajru taht kwistjoni, il-kbar u daww involuti fi trasport kummercjali bl-ajru ghandhom digha jikkonformaw ma' dawn id-disposizzjonijiet u li b'xorti hazina in-nuqqas ta' disponibilita' ta' dejta dwar id-dizinn kienet ghamlet prattikament impossibbli l-hrug ta' approvazzjonijiet tal-Parti 145 u licenzji tal-Parti 66 ghall-ingenji ta' l-ajru in kwistjoni. B'konsegwenza dawn l-ingenji ta' l-ajru jtiru illegalment. L-istess jigri ghall-ingenji ta' l-ajru l-ohra kollha meta l-Parti M tidhol kompletament fis-sehh fit-28 ta' Settembru 2008. Qieghed ghaldaqstant jitwettaq xoghol b'mod parallel mill-Agenzija u xi whud mill-Istati Membri l-iktar affettwati sabiex tinstab soluzzjoni abbazi tad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 10 il-paragrafi 5 u 6 tar-Regolament Baziku. Ghalkemm din l-ezenzjoni tkun qieghda tindirizza biss il-manutenzjoni ta' ingenji ta' l-ajru An-26, tkun adattabbli ghal tipi ohra ta' ingenji ta' l-ajru taht kondizzjonijiet simili. Dan ghandu jippermetti li ingenji ta' l-ajru b'certifikat ristrett ta' kapacita' ghat-tajran mahrug skond il-mizura mahsuba jinzammu tajjeb f'ambjent ikkontrollat b'mod sufficjenti.
20. Meta kienet qieghda tipprepara l-emenda ghar-Regolament tal-Kummissjoni 1702/2003 necessarja biex tirrifletti l-mizura deskritta hawn fuq, l-Agenzija rrealizzat li t-test ta' l-artikolu emendat, li huwa digha difficli biex jinftiehem, kien isir kumpless izzejjed li kieku ma ntuzatx l-opportunita' biex jigi ristrutturat. Hasbet ukoll li kien approprijat li tigi kkjarifikata l-interpretazzjoni li ghandha tinghata lill-ewwel sentenza tal-paragrafu 2.3. ladarba hemm xi ingenji ta' l-ajru, li kienu ddizinjati fi zmien meta l-kuncett ta' certifikat tat-tip ma kienx jezisti. Din mhijiex raguni biex ma jigix adottat id-dizinn approvat

tagħhom diġà eżistenti ladarba ċ-ċertifikati ta' kapacità għat-tajran li kienu nħarġulhom f'dak iż-żmien kellhom l-istess valur bħal ċertifikat tat-tip. L-emenda mehmuża tar-Regolament għandha l-iskop li tissodisfa dawn il-miri mingħajr ma taffettwa l-intenzjoni inizjali tal-leġislatur iktar milli neċessarju biex tithalla l-operazzjoni kontinwa ta' inġenji ta' l-ajru li ma jistgħux xort'ohra jiġu trasferiti għas-sistema EASA. Għandu madankollu jiġi nnutat li d-disposizzjonijiet jew il-paragrafi 10 u 11 ta' l-Artikolu 2 jispicċaw ladarba huma validi biss sas-27 ta' Marzu 2007.

21. Mill-kummenti riċevuti dwar il-kunċett ta' "Speċifikazzjonijiet Speċifiċi dwar Kapacità għat-tajran", l-Aġenzija ntebħet li kienet maħluqa daqxejn ta' konfużjoni mill-fatt li l-Partijiet 21A.173(b)(2) u 21A.184 ma jirriflettux tajjeb id-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 5.3(b) u 15(1)(b) tar-Regolament Baziku ladarba jsemmu li l-bazijiet għal ċertifikati ristretti ta' kapacità għat-tajran huma "Speċifikazzjonijiet Speċifiċi ta' Ċertifikazzjoni". Dan huwa b'mod ċar żball editorjali li għandu jiġi rettifikat billi jiġu emendati dawn id-disposizzjonijiet tal-Parti 21.

IV. Stima ta' l-Impatt Regulatorju

22. L-istima regulatorja ta' impatt li tinsab f'NPA 17 identifikat 5 possibiltajiet potenzjali biex tiġi indirizzata l-kwistjoni. Wara li giet diskussa madankollu l-prattikabilità tagħhom in vista ta' limiti ta' żmien, kien konkluż li kien hemm biss tnejn li kienu infatti possibbli: dik deskritta hawn fuq u dik li "ma jsir xejn". Abbazi tal-valutazzjoni dettaljata li tinsab f'NPA, li ebda kumment riċevut ma kkontesta, l-Aġenzija tikkonkludi li l-għażla "ma jsir xejn" mhijiex Prattika. L-impatti negattivi ekonomiċi, soċjali u internazzjonali tagħha jegħlbu bil-kbir dawk il-ftit gwadanni potenzjali ta' sigurtà u ambjentali. Hija l-opinjoni tagħha għaldaqstant li miżura diġà eżistenti li tippermetti l-operazzjoni kontinwa ta' l-inġenji ta' l-ajru kkonċernati taħt ċertifikati ristretti ta' kapacità għat-tajran hija l-aħjar mezz 'il quddiem sakemm jinbnew is-salvagwardji approprijati b'tali miżura li tiġi evitata l-proliferazzjoni ta' inġenji ta' l-ajru preċedenti ta' dizinn sovjetiku fil-flotta ta' Stati Membri u tiġi nkoraggjata l-integrazzjoni ta' dan it-tip ta' inġenji ta' l-ajru fis-sistema regulatorja EASA. Din hija l-mira ta' l-emenda għar-Regolament tal-Kummissjoni mehmuża ma' din l-opinjoni.

Kolonja, it-30 ta' Jannar 2007

P. GOUDOU
Direttur Eżekuttiv

Inġenji ta' l-ajru ta' diżinn sovjetiku soġġetti għall-Parti 21

Din il-lista tinkludi tipi ta' inġenji ta' l-ajru li inhargilhom ċertifikat ta' kapaċità għat-tajran mill-Istati Membri jew permessi biex itiru. Din il-lista giet prodotta fuq bażi ta' informazzjoni li għandha l-Aġenzija; mhijiex dokument formali li torbot lill-Aġenzija.

Għandu jiġi nnutat li huma biss l-inġenji ta' l-ajru li jkun inhargilhom ċertifikat ta' kapaċità għat-tajran, kif definit fil-parti 21, (dik id-definizzjoni teskludi ċertifikati ristretti ta' kapaċità għat-tajran), ikunu eliġibbli għall-mizura deskritta f'din l-opinjoni.

Inġenji ta' l-ajru kbar għat-trasport

- Antonov
 - An-24
 - An-24B
 - An-26
 - An-26B
 - An-28
 - An-72-100
 - An-72-100D
 - An-74
 - An-74-200
 - An-74-TK-100
- Tupolev
 - Tu-154M
- Yakovlev
 - Yak-40

Ġiruplani

- Kamov
 - Ka-26
 - Ka-32
 - Ka-32A11BC
 - Ka-32AO
 - Ka-32C
 - Ka-32T

Avjazzjoni ġenerali

- Interavia Servis
 - 62TA
 - 70TA
 - 80TA
 - 82TA
- Sukhoi
 - Su-26*
 - Su-26M*
 - Su-26M2*
 - Su-29
 - Su-31

- Su-31M
- Yakovlev
 - Yak-18T
 - Yak-54
 - Yak-55
 - Yak-55M

* Skond fajls ta' l-EASA, dawn l-inġenji ta' l-ajru inħargulhom biss ċertifikati ristretti ta' kapaċità għat-tajran jew permessi ristretti biex itiru minn Stati Membri